

get, for at det kan fremgaa af Paragrafen, thi saaledes som den nu foreligger, fremgaar det ikke; men dernæst vil jeg sige, at hvis det er Meningen, kan der jo rettes samme Behreidelse mod den allerede Rigsdagsmands Lovforslag, som han rettede mod mig, nemlig at han ikke medtager Alle, at han gjør Undtagelser; hvorfor skulde de være Stedbørn, Landarbejderne? Naar man virkelig betragter det som en Slags Mennekerrettighed, at Folk skulle have en Hviledag om Ugen, saa have de virkelig samme Krav paa at komme med i Betragtning som de andre Arbejdere; og skal der være noget saa særdeles Krænkende og Demoraliserende i at se, at andre Menneker have en Fordel og Behagelighed, som man ikke selv har, maa disse Menneker blive fyldte med en ganske overordentlig Bitterhed mod et Lovforslag, som kun tager Hensyn til andre Arbejdere og slet ikke til dem. I ethvert Tilfælde; saaledes som Lovforslaget foreligger, mener jeg, at det omfatter dem, men det er maaske ikke den allerede Forslagsstillers Mening, at det skulde omfatte dem, men saa kommer den anden Omstændighed frem, som jeg nu tillod mig at berøre. — Dernæst skal jeg tillade mig nogle Bemærkninger mod § 3, som efter min Formening ligeledes vilde udmøntligt ophæve Virkningen og Nytten af § 1. Denne Paragraf skulde jo dog være Hovedbestemmelsen i Lovforslaget, forsaavidt Arbejdshjælperne angaar, derom kunne vi jo nok blive enige, men dersom § 3 skal gjælde, bliver der gjort et ganske overordentlig Skaar deri. For det Første indeholder § 3, 2det Stykke, den, efter min Mening, ganske overordentlig betænkkelige Regel, nemlig, at det beror paa ethvert Steds Kommunalbestyrelse, om de i det Hele ville have, at Loven skal gjælde eller ikke; thi de kunne gjøre almindeligere Undtagelser fra de i §§ 1 og 2 indeholdte Forbud. Altsaa en hvilken som helst Kommunalbestyrelse i en Kjøbstad eller et Sogneraad paa Landet kan uden videre dekretere, at denne Lov slet ikke skal anvendes der, forsaavidt angaar §§ 1 og 2; i den Henseende bliver Alt ved det Gamle. Dertil kommer ogsaa, at en saadan Myndighed, naar den bruges paa forskjellige Steder, ogsaa vil have den store Mislighed, at den fremkalder en umaadelig Forskjel i Reglerne hele Landet over. Hver Gang man passerer en Kommunes Grændser, kommer man saa at sige ind under en ny Helligdagslovgivning. Et Sted gjøre de nogle Undtagelser, et andet Sted gjøre de andre, et tredje Sted gjøre de slet ingen Undtagelser, og et fjerde Sted undtage de det Altsammen, saaledes at al Enhed i Landets Lovgivning slipper op, naar vi faae en saa-

dan Bestemmelse som den i § 3, andet Stykke. Der er det i alt Fald nødvendigt, hvis man indrømmer en saadan Myndighed, at det sker i samme Form som Politivedtægtsreglerne, nemlig, at der maa Stadfæstelse af Justitsministeriet, thi det er den eneste Maade, hvorpaa man nogenlunde kunde sørge for, at der blev en vis Ensartethed i Reglerne paa de forskjellige Steder, og at man ikke fik et saadant broget Prøvefort, som man vilde faae ved Reglen i 2det Stykke i § 3. Dernæst maa jeg ogsaa gjøre opmærksom paa, at 1ste Stykke af § 3 indeholder en, som det forekommer mig, fra Forslagsstillers eget Standpunkt overordentlig mislig og betænkkelig Bestemmelse, thi dette, om det er særlig paatrængende at faae Tilladelse til at arbejde om Søndagen, er vel Noget, Arbejdsgiveren skal afgjøre. Ved „særlig paatrængende“ kan ikke tænkes paa Statens Interesser eller det Offentliges Interesser, thi det Offentlige har ingen Interesse deri, men der maa tænkes paa de Tilfælde, hvor det for Arbejdsgiveren er i høi Grad magtpaaliggende at forcere Arbejdet færdigt til en vis given Tid, hvor han skal være færdig med det. Saaledes er jeg i det Mindste vis paa at Bestemmelsen vilde blive anvendt i Livet, hvis den kom ud som Lov i Dag eller i Morgen, men det er en Bet til at komme ibenom § 1, som det forekommer mig, at Forslagsstilleren fra sit Standpunkt maa være meget betænkkelig ved. Hvor ofte vil det ikke være særlig paatrængende for Arbejdsgiveren at forcere Arbejdet? Det vil overordentlig hyppig være Tilfældet, at man skal have en Bygning færdig til Flyttedagen, for at Folk kunne flytte ind i den, eller at man skal have en enkelt Veilighed færdig til Flyttedagen eller en anden given Tid, til hvilket det skal flyttes ind deri, eller at man skal have Løi færdig til en Mand, der skal reise, og som derfor siger: jeg maa have mit Løi færdig den og den Dag, faaer jeg det ikke, faaer De selv Lov til at beholde Deres Løi, saa reiser jeg. Saaledes kan det tænkes Hundrede af Tilfælde i det daglige Liv, hvor det med Ret kan siges fra Arbejdsgiverens Standpunkt, at det er meget magtpaaliggende og nødvendigt at forcere Arbejdet, da han ellers gaar glip af det Hele. Hvorledes skulde Politiet træffe en, paa en virkelig Undersøgelse grundet Afgjørelse af den Slags Spørgsmaal? Det vilde være helt umuligt. Derfor stønner jeg ikke rettere, end at denne Bestemmelse i § 3 vil fra Forslagsstillers eget Standpunkt være meget farlig.

Hvad dernæst angaar Spørgsmaalet, der er reist, om Endring i det af mig forelagte Lovforslag, skal jeg dertil bemærke, at jeg